

OBSAH

1	Úvodem	9
1.1	Dějiny a vývoj kosmetiky, význam pojmu krása	9
1.1.1	Pravěk	9
1.1.2	Starověk	10
1.1.3	Středověk a novověk	13
1.1.4	Vývoj kosmetiky v našich zemích	14
1.2	Náplň, poslání a rozsah kosmetické péče	16
	<i>Kontrolní otázky</i>	16
2	Anatomie kůže	17
2.1	Pokožka	18
2.2	Škára	20
2.3	Podkožní vazivo	21
	<i>Kontrolní otázky</i>	21
3	Adnexa kůže – přídatné kožní orgány	22
3.1	Mazové žlázy	22
3.2	Potní žláz	22
3.3	Vlasy	23
3.4	Nehty	26
	<i>Kontrolní otázky</i>	27
4	Fyziologie kůže	28
4.1	Ochranná funkce kůže proti vlivům vnějšího prostředí a termoregulační funkce	28
4.2	Smyslová funkce kůže	31
4.3	Sekreční činnost kůže	32
4.4	Depotní činnost kůže	32
4.5	Bariérová, resorpční a respirační funkce kůže	33
4.5.1	Bariérová (obránná) funkce	33

4.5.2	Resorpční (vstřebávací) a respirační (dýchací) funkce	34	10	Čištění pleti	94
	<i>Kontrolní otázky</i>	35	10.1	Povrchové čištění pleti	94
5	Vzhled kůže	36	10.1.1	Druhy čisticích přípravků	94
5.1	Kožní povrch – kožní rýhy a vrásky, zbarvení a tloušťka kůže	36	10.1.2	Technologický postup	96
5.2	Topografická anatomie kůže	37	10.1.3	Přípravky podle typu pleti	96
5.3	Stárnutí kůže, prevence v kosmetice	38	10.2	Napáčka obličeje	97
	<i>Kontrolní otázky</i>	40	10.3	Hluboké čištění pleti	100
6	Základní pravidla kosmetické péče	41	10.3.1	Technologický postup	100
6.1	Postup kosmetického ošetření, kosmetické úkony	42		<i>Kontrolní otázky</i>	101
6.2	Hygienické minimum pro pracovníky provozoven služeb	42	11	Pleťové masky a zábaly	102
6.2.1	Hygienické a bezpečnostní předpisy	43		<i>Kontrolní otázky</i>	108
6.2.2	Zásady při používání prádla pro zákazníky	51	12	Ošetření jednotlivých typů pleti	109
6.2.3	Prostorové členění a vybavení provozoven hygienickým zařízením	51	12.1	Normální pleť	109
6.3	Kartotéční záznam	52	12.2	Smíšená pleť	112
	<i>Kontrolní otázky</i>	54	12.3	Suchá pleť	115
7	Péče o ruce	55	12.4	Mastná pleť	118
7.1	Leštění a lakování nehtů	64	12.5	Citlivá pleť	120
7.2	Modelace nehtů	66	12.6	Stárnoucí pleť	122
7.3	Masáž rukou	67	12.7	Rozšířené žilky – kuperóza	125
7.4	Parafínový zábal	71		<i>Kontrolní otázky</i>	126
	<i>Kontrolní otázky</i>	74	13	Poškození kůže chybnými kosmetickými úkony a kosmetickými přípravky	127
8	Barvení obočí a řas	75		<i>Kontrolní otázky</i>	128
	<i>Kontrolní otázky</i>	77	14	Přístroje používané v kosmetických salonech	129
9	Posouzení pleti – kosmetická diagnóza	78		<i>Kontrolní otázky</i>	138
9.1	Promaštění	79		Literatura	139
9.2	Tonus a turgor	81			
9.3	Vrásky	82			
9.4	Barva kůže	85			
9.5	Odchylky od normy	85			
9.6	Tvar obličeje	91			
	<i>Kontrolní otázky</i>	93			

- *Krátká ruka se širokými nehty* – potřebuje lehkou opravu. Nehet by měl přecházet o 2 až 3 mm přes špičku prstu. Volíme světlejší odstíny, můžeme použít i perleť.
- *Drobná slabá ruka s malými nehty* – lakujeme celé nehty i měsíček. Volíme světlé odstíny laku, úzké zlaté a stříbrné náramky podtrhují něžný vzhled ruky.
- *Silná ruka se čtvercovými nehty* – nehet nikdy nepilujeme do špičky, necháme jej nenalakovaný 2 mm po každé straně (opticky jej zúžíme). Doporučujeme jemný prsten na prostředník.

■ Francouzská manikúra

Tato varianta přirozeného vzhledu je stále módní a atraktivní. Nehet upravujeme do přirozeného vzhledu, nejlépe do mírného čtverce nebo tzv. amerického tvaru (*screan form*). Francouzská manikúra vynikne ještě lépe, pokud je na nehtu lunula (půlměsíc). Kůžičku u nehtové blanky nestříháme, jen ji trochu zatlačíme. Vyčistíme volný okraj nehtu a nehet můžeme buď vyleštit a podmalovat bílou tužkou, nebo nalakovat.

Způsob lakování. Volný okraj nehtu lakujeme bílým lakem, po důkladném zaschnutí nanášíme jemný růžový lak a na závěr vrchní vrstvu zpevňujícího laku (*obr. 16 v příloze*).

■ Zdobení nehtů

Důležité je, abychom měli kvalitní lak na nehty, který se dobře a lehce nanáší, má stejnou hustotu, barvu a trvanlivost. Podle přání, příležitosti a hlavně fantazie můžeme volit různé kombinace, jako jsou např. proužky, hvězdičky a slavnostní varianty. Velkým módním hitem v nedávné době byla také různá peříčka, šperky, kovové ozdoby apod. (*obr. 17 v příloze*).

7.2 Modelace nehtů

Modelace nehtů je metoda, která pomocí různých materiálů, šablon a umělých nehtů nahrazuje a modeluje vlastní nehty.

Využíváme různé formy modelace:

- akryl (pryskyřice) + prášek,
- UV gel + UV lampa,
- porcelán,
- skleněné vlákno,
- gel bez lampy,
- akryl gel.

■ Šablonová technika

Tato technika se používá u krátkých, křehkých a deformovaných nehtů. Šablona se přizpůsobí vyklenutí nehtu. Pro modelování se používají šablony z materiálu, který se podobá papíru.

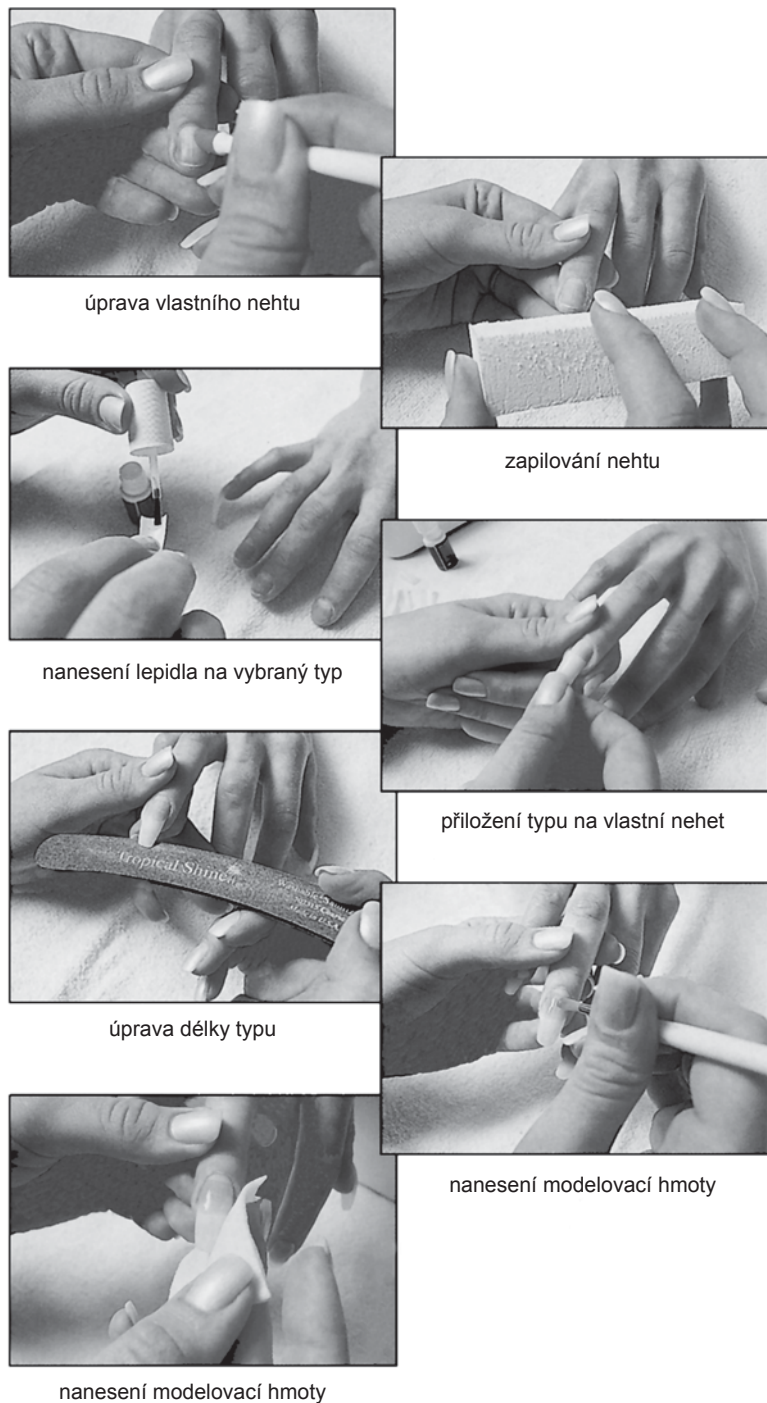
Umělé nehty mají původ v Hollywoodu třicátých let, kde zdobily prsty filmových hvězd. Nyní jsou umělé nehty mnohem dokonalejší a pokud jsou dobře nalepeny a vymodelovány, vypadají velice přirozeně. Nehty můžeme pomocí šablon také prodloužit nebo zpevnit podle přání klientky. Aby ruce s umělými nehty vypadaly dlouho pěkné, musíme se o ně starat. Nehty upravujeme podle rychlosti růstu zapilováním speciálními pilníky, alespoň 1krát za měsíc nehty doplníme a podle potřeby lakujeme. Umělé nehty odstraníme odpilováním nebo namočením nehtů do speciálního roztoku rozpouštědla určeného k tomuto účelu. Postup modelace nehtů je znázorněn na *obr. 18*.

7.3 Masáž rukou

Vyvrcholením péče o ruce je masáž. Dobře provedenou masáží se zvýší prokrvení a látková výměna (metabolismus), zlepšuje se napětí pokožky a vaziva, uvolní se svalstvo (*obr. 19*). Masáž je vhodná u suchých popraskaných rukou, mozolů, unavených rukou apod. Z přípravků používáme ty, které mají dobrou skluznost (oleje, masážní emulze a krémy, sportovní krémy a gely, kakaové máslo aj.).

Masáž rukou se skládá z těchto fází – hlazení, kroužkování, tření, hnětení, vibrace, uklidnění. Každý následující tah opakujeme 5krát.

Hlazení. Provádíme je od konečků prstů na hřbetní straně táhlými pohyby dlaní, střídavě pravou a levou rukou směrem nahoru až po

Obr. 18. Modelace nehtů

loketní kloub. Pak ruku obrátíme a provádíme tytéž tahy na spodní straně ruky. Nezapomínáme na promasírování loketního kloubu.

Kroužkování. Provádíme všemi prsty od konečků prstů přes hřbet ruky směrem k loketnímu kloubu. Při zpátečním tahu vedeme lehký hladivý pomocný tah. Tuto fázi provádíme tak, že nejdříve všemi prsty děláme drobné kroužky, které se směrem nahoru zvětšují. Ruku obrátíme a totéž provádíme na spodní straně. Na závěr této fáze promasírujeme krouživými pohyby zápěstí.

Tření. Začínáme od konečků prstů, každý prst jednotlivě, a to palcem a ukazovákem směrem nahoru drobnými krouživými pohyby. Pak promasírujeme hřbet ruky až po loketní kloub. Totéž provádíme i na spodní části ruky.

Hnětení. Tato fáze má dvě části.

První část: ukazovák a prostředník nám tvoří tzv. věčko. Intenzivním tlakem směrem nahoru vytlačujeme krev směrem k srdci. Při zpátečním tahu polokruhovými pohyby vracíme krev zpátky. Pak přecházíme na hřbet ruky a palcem opět vytlačujeme krev zpátky.

dezinfekce rukou

aplikace masážního přípravku

aplikace masážního přípravku

vlastní provedení masáže

masážní tahy

zábal ruky

Obr. 19. Masáž rukou

Tento tah provádíme i na spodní straně ruky a vracíme se hladivým pohybem zpět k výchozímu bodu masáže.

Druhá část: tlakem ruky sevřené v pěst hněteme dlaně. Pomocný tah je hladivý.

Vibrace. Chvěním prstů a dlaní od konečků prstů po loketní kloub promasírujeme hřbetní stranu ruky a na spodní straně poklepáváme (prsty při poklepávání mají tvar špetky).

Uklidnění. Masáž ukončíme hladivými pohyby obou rukou. Na závěr uchopíme každý jednotlivý prst palcem a ukazováčkem a pevně jej stiskneme, postupujeme postupně od špičky ke kořeni.

7.4 Parafínový zábal

Parafín kůži prokrvuje, zrychluje metabolismus, vypíná pokožku, zjemňuje ji, způsobuje mírnou exfoliaci (odstranění horní vrstvy rohové), příjemně prohřívá pokožku.

Druhy parafínů. Lékařský parafín, parafín s chlorofylem, parafín s azulenem, s příměsí broskvového extraktu.

Parafín můžeme aplikovat pomocí štětce a lázně nebo přímo ve speciální vaničce. Ruce nejdříve omyjeme vlažnou vodou a mýdlem a dezinfikujeme např. Spitadermem. Do parafínu v lázni můžeme přidat ke zjemnění kakaové máslo, Dermazulen aj. Dále postupujeme takto:

- *Ponoření rukou do lázně* – teplota nesmí přesáhnout 50 °C. Ke zvýšení účinku ruce zabalíme do mikrotenového sáčku a froté rukavice. Doba působení je asi 10 až 15 minut.
- *Aplikace klasickým způsobem pomocí štětce* – parafín zahřejeme ve vodní lázni na 40 až 50 °C a začínáme na spodní straně ruky nanášet. Zábal nám tvoří neprodyšnou vrstvu, 3 mm silnou a celistvou. Nezapomínáme na zápěstí ruky. Použitý parafín nikdy nevracíme zpět do vaničky, ale použijeme nový.

Na závěr sundáme parafín z rukou pomocí špachtle jako celistvou rukavici. Parafín aplikujeme podle potřeby klientky. Postup parafínového zábalu na ruce je uveden na *obr. 20*.